

Сузір'я спортивних досягнень засяяло заради миру та єдності

НОВИНИ

Спільним Пробігом Миру та Єдності керівний склад вишу, його викладачі та студенти відкрили в Запорізькому національному університеті 51 спартакіаду, присвячену Дню працівників фізичної культури та спорту України. У ній щорічно змагається майже 1,5 тисячі студентів. Крім того, початок навчального року став багатим і на спортивні перемоги талановитих вихованців ВНЗ та їхніх наставників. Це вкотре підтвердило добру славу ЗНУ як центру з підготовки професійних спортсменів: чемпіонів Європи та світу, олімпійських переможців. А також – освітнього закладу, де фізичній культурі приділяють особливу увагу.

Із вітальним словом під час свята до присутніх звернувся його гості: аспірант факультету фізичного виховання, багаторазовий чемпіон і рекордсмен світу, Європи з академічного веслування **Олександр Надтока** та переможниця 50 студентської спартакіади серед жінок, третьокурсниця факультету іноземної філології **Тетяна Фанагей**.

Почесний гість свята – начальник Запорізького обласного відділення Комітету з фізвиховання і спорту **Андрій Муштай** вручив подяки МОН України директору спортивно-оздоровчого комплексу **Михайлу Протасу** та викладачам факультету фізичного ви-

ховання **Сергію Попову**, **Сергію Жесткову**, викладачу ЕПК **Анні Белоус**. Від Запорізької міської ради подяку отримав викладач факультету фізичного виховання **Віктор Горбуля**.

Окрім того, учасники свята вшанували пам'ять викладачів ЗНУ – героїв Великої Вітчизняної війни – покладанням квітів до меморіалу. А на знак прагнення миру випустили в небо голубів та жовто-блакитні кульки.

Після цього стартував Пробіг Єдності та Миру – студенти пліч-о-пліч із ректором ЗНУ **Миколою Фроловим**, проректорами, деканами, викладачами здолали дистанцію територією студмістечка. Після пробігу на майданчику перед спорткомплексом ЗНУ президент Запорізької обласної федерації спортивно-аеробіки та фітнесу, старший викладач **Борис Кокарев** провів півгодинне заняття з аеробіки.

Також до свята Центр культури ЗНУ організував музичну перерву. Її ведучим став художній керівник Центру **Андрій Бондаренко**. Спортсмени ролер-дрому "Рола-Коло" виконали небезпечні стрибки через трамплін та поручні. А традиційну ранкову зарядку до свята фізичної культури під час великої перерви провів хореограф студії "Danger" **Кирило Носоченко**.

Важливою подією спортивного життя став Перший обласний Кубок з футболу серед ВНЗ I-IV рівнів акредитації, який відновили після 20-річної перерви за ініціативи Запорізького обласного відділення (філії) Комітету з фізкультури та спорту МОН України, а також – ЗНУ, ЗНТУ та КПУ. Кубок пройшов під егідою Запорізької обласної федерації футболу. Наша команда "Надія" завоювала за результатами змагань "бронзу". За словами її головного тренера **Юрія Аристенка**, хлопці показали гідний рівень гри, а надбанням сезону став студент першого курсу факультету фізвиховання **Вадим Наростовицін**.

Яскравими були перемоги й інших вихованців ЗНУ. Заслужений майстер спорту, випускниця нашого університету **Світлана Бондаренко** здобула "золото" і три "срібла" на Чемпіонаті світу з плавання серед ветеранів. Із Чемпіонату світу з дзюдо серед спортсменів із вадами зору повернулася переможницею випускниця ЗНУ, майстер спорту міжнародного класу **Інна Черняк**.

Аспірант факультету фізичного виховання, багаторазовий чемпіон і рекордсмен світу й Європи з академічного веслування **Олександр Надтока** зі своїм тренером – завкафедри олімпійського та професійного спорту **Андрієм Сватсьвим** повернувся з Чемпіонату світу із "золотом", встановивши світовий рекорд. На Чемпіонаті Європи з легкої атлетики серед паралімпійців магістрантка ЗНУ **Марія Помазан** отримала "золото" та встановила черговий світовий рекорд. Університет пишається своїми спортсменами та бажає їм нових злетів і спортивних перемог.

Марія Канцелярист

Тиждень спорту в Економіко-правничому коледжі

Низкою заходів відзначилося проведення в ЕПК Тижня популяризації спеціальності "Фізичне виховання". Для студентів голова циклової комісії з фізвиховання та спорту ЕПК **Анна Белоус** та викладач фізвиховання **Анна Багорко** організували інтелектуальну вікторину "Знавці олімпійського спорту".

У рамках тижневих заходів із молоддю зустрілися дворазовий олімпійський чемпіон із легкої атлетики, чемпіон Європи **Віктор Бризгін**, його доньки – рекордсменки з легкої атлетики **Єлизавета** та **Анастасія Бризгіни** й заслужені тренери України **Михайло** та

Костянтин Рураки. Провели в коледжі конкурс газет "II юнацькі Олімпійські ігри", змагання з шашок, семінар-практикум "Оздоровчі методи в режимі навчального дня студентів".

Студенти мали змогу зустрітися із другокурсницею спеціальності "Туристичне обслуговування", чемпіонкою зі стрибків у довжину II юнацьких Олімпійських ігор-2014 **Єлизаветою Бабій**. Між іншим, її мама – **Вікторія Бабій** – майстер спорту міжнародного класу, багаторазова чемпіонка України, Європи та світу з легкої атлетики, доцент кафедри фізвиховання ЗНУ,

а тато (також видатний спортсмен з легкої атлетики, майстер спорту міжнародного класу) **Іван Бабій** – випускник саме нашого вишу.

Олена Переверзева

■ На факультеті журналістики відзначили День солідарності журналістів, ушанувавши хвилиною мовчання пам'ять загиблих колег, які поклали життя, доносячи до людей правду. Із вітальним словом до присутніх звернулася заступник декана факультету з виховної роботи **Наталія Тяпкіна**. Також усі охочі змогли прикріпити символічну стрічку з побажаннями миру та злагоди на "дереві процвітання".

■ Для реалізації проекту USAID "Муніципальна енергетична реформа в Україні", основною метою якого є аналіз громадської думки, в Запоріжжі почали збір відповідної інформації. Для цього організатори відібрали кілька фокус-груп серед працівників установ і споживачів комунальних послуг. Їх модератором й ініціатором виступила доктор економічних наук, доцент кафедри менеджменту організацій та логістики ЗНУ **Лідія Горошко**. Тематичні засідання провели на підприємстві "Запоріжжійськвітло", "Водоканал" та "Концерн «Міські теплові мережі»".

■ Старші викладачі кафедри акторської майстерності ЗНУ: заслужений артист України **Віктор Гончаров** і заслужений діяч мистецтв України **Геннадій Фортус** взяли участь у роботі XVI кінофестивалю вітчизняного кіно "Запорізька синерама", який стартував напередодні Дня українського кіно. Викладачі оцінили близько 60 робіт кінорежисерів України V конкурсу молодого кіно.

■ Профспілковий комітет ЗНУ організував відпочинок і спортивно-оздоровчому таборі "Славутич" (с.мт. Кирилівка) 307 студентів та співробітників. Зокрема, побували на базі 57 студентів, 6 аспірантів, 1 докторант, 52 викладачі та 42 співробітники ЗНУ, 106 членів їхніх родин, 43 діти, 82 сторонні особи. До їх послуг були культурно-освітня та фізкультурно-оздоровча програми, якісне медобслуговування, повноцінне харчування. Від продажу путівок до бюджету ЗНУ надійшло 377 тисяч гривень.

Запорізький національний університет оголошує набір
учнів старших класів та осіб, які мають середню освіту,
на підготовчі курси

Висококваліфіковані та досвідчені викладачі університету підготують слухачів до зовнішнього незалежного оцінювання та до вступу в університет на всі факультети за всіма напрямками підготовки

Курси допоможуть вам засвоїти програму вступних іспитів і впевненіше почуватися в університеті

Для зарахування на підготовчі курси подати:

1. Заяву на ім'я ректора університету
2. Довідку з місця навчання
3. Чотири фотографії 3x4
4. Ксерокопію паспорту (1, 2 сторінки та прошивки) або свідоцтва про народження абітурієнта

Документи приймаються з 05 вересня з 9.00 до 17.00
Початок занять – 29 вересня

Адреса: Запорізький національний університет,
вул. Жуковського, 66-6, II навчальний корпус ЗНУ, каб. 204, 209
Телефон для довідок: (061) 228-75-30

НАЙНИЖЧА ЦІНА - НАЙВИЩА ЯКІСТЬ ЗНАТЬ!

Олімпіада зби́рала кращих програмістів Півдня України

На базі кафедри інформаційних технологій математичного факультету ЗНУ пройшов II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування в Південному регіоні. За звання кращих змагалися 22 команди із провідних вишів Миколаєва, Одеси, Запоріжжя, Бердянська й Мелітополя. Нагадаємо, що I тур пройшов саме у ЗНУ. Наш ВНЗ обрали базовим і для II туру.

Тож завідувач кафедри інформаційних технологій, доцент **Сергій Бору**, координатор олімпіади, доцент **Наталія Кеберле**, завідувач лабораторії інформаційних систем та комп'ютерних технологій математичного факультету ЗНУ **Наталія Плюта**, провідний фахівець відділу з навчальної роботи **Наталія Кириченко** та старший викла-

дач кафедри програмного забезпечення автоматизованих систем ЗНТУ **Наталія Миронова** доклали чимало зусиль, аби створити молодим науковцям гідні умови для роботи й дозволяти. А підсумки олімпіади підбили таким чином. На півфінал міжнародної олімпіади ACM SEERC (The 2014 Southeastern Europe Regional Contest) до Вінницького національного технічного університету поїдуть: три одеські команди та дві від ЗНТУ. До фіналу Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування, який проходить у Харківському національному економічному університеті, потраплять: команда Запорізького національного університету, дві одеські, по одній від Запорізької державної інженерної академії, Меліто-

польського державного педуніверситету та місцевого ЗНТУ.

До речі, сама участь у цій олімпіаді є гарною рекомендацією для багатьох роботодавців і переконливим свідчен-

ням уміння оперативно й злагоджено виконувати в команді складні завдання. До речі, на олімпіаді програмісти працювали у групах із 3 осіб.

Таміла Тарасенко

ЗАПОРІЗЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОГОЛОШУЄ
КОНКУРС
НА ЗАМІЩЕННЯ
ПОСАДИ
ГОЛОВИ НАУКОВОГО
ТОВАРИСТВА
СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ
ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ЗНУ

Заяву на участь та передвибірчу програму (2-3 стор.) подавати голові НТСА ЗНУ **Валентині Кучерук** до 20 жовтня 2014 року (IV корп., каб. 314).

До участі в конкурсі запрошуються студенти, аспіранти, докторанти та молоді вчені Запорізького національного університету.

ВЧЕНА РАДА

Високі результати навчального року

Під час засідання Вченої ради ректор ЗНУ, професор **Микола Фролов** оприлюднив підсумки роботи колективу за минулий навчальний рік. **Микола Олександрович** акцентував на основних стратегічних питаннях, серед яких: подальше впровадження моделі регіонального європейського університету, удосконалення та розширення структури ЗНУ, зміцнення кадрового потенціалу, активна участь у міжнародних проєктах, виконання умов Колективного договору тощо.

Сьогодні ЗНУ продовжує перехід до моделі регіонального європейського університету. "Ще два роки тому ця ідея сприймалася скептично, а зараз своїми здобутками ми підтверджуємо, що наш ВНЗ розвивається в цьому напрямку", – зазначив **Микола Фролов**. Одним із пріоритетів діяльності ЗНУ лишається удосконалення рівня володіння іноземними мовами його викладачів і студентів. Свідченням успішної реалізації цієї Концепції є те, що у 2014 році 150 студентів замовили додатки до дипломів європейського зразка (минулого року ця цифра була втричі меншою).

Зараз у ЗНУ навчається 11 873 студенти. Розширюється спектр спеціальностей вишу. Значний внесок у ці процеси роблять й коледжі ВНЗ: Економіко-правничий і Торговий. На сьогодні в них навчається 1 198 осіб. Загалом контингент студентів ЗНУ цього року поповнився 4 871 майбутнім фахівцем. Зокрема, на освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр" вступило 1 907 осіб, що на 500 більше, ніж минулого року. На ОКР "спеціаліст" – 1 011, а на ОКР "магістр" – 766. До коледжів прийняли 338 студентів, а до відокремлених структурних підрозділів (Криворізький факультет, Мелітопольський економіко-гуманітарний та Нікопольський факультети) – 291. Збільшився набір на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб на ОКР "спеціаліст" та на старші курси (на основі ОКР "молодший спеціаліст").

КАДРИ

Ректор ЗНУ **Микола Фролов** на засіданні Вченої ради представив нових керівників відділів, а також в.о. проректора з наукової роботи. Ним став доктор історичних наук, професор **Геннадій Миколайович Васильчук**, в.о. директора Торгового коледжу ЗНУ – **Олександр Леонітович Олійник**. Керівник відділу аспірантури і докторантури – кандидат історичних наук, доцент **Юрій Олегович Каганов**. Новостворений відділ доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування очолив **Дмитро Олександрович Секиринський**, а редакційно-видавничий відділ – **Микола Захарович Олійник**.

Якісну підготовку кадрів у ЗНУ здійснюють 633 науково-педагогічних працівники, із них – 75 докторів наук, професорів і 423 кандидати наук, доценти. На роботу на конкурсній основі прийняли 87 працівників. Серед вимог до претендентів, зокрема ставиться вільне володіння іноземними мовами, сучасними методиками та технологіями викладання. Зростає й науковий потенціал ВНЗ. У 2013-2014 роках захистили 56 кандидатських дисертацій (31 із них – співробітниками ЗНУ), та 13 докторських (12 – із ЗНУ). За два останні навчальні роки викладачі захистили 25 докторських дисертацій.

У 2015 році планується захист 20 кандидатських дисертацій і 12 докторських. В аспірантурі діє 47 спеціальностей, у докторантурі – 19. Відкрилися й нові: у докторантурі це – "Фізіологія людини і тварин", "Економіка та управління підприємствами", "Адміністративне право і процес; Фінансове право; Інформаційне право", "Політичні інститути та процеси". У докторантурі готуються до відкриття спеціальності "Теорія та методика професійної освіти", в аспірантурі – "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення". Функціонує 6 спеціалізованих вчених рад із 9 спеціальностей (фізико-математичні, економічні, юридичні, історичні, філософські та філологічні науки).

Підготовку науковців у ЗНУ здійснюють учені, імена яких відомі й за кордоном. "Настав час опису та систематизації цих досягнень наших викладачів задля популяризації наукових шкіл університету", – наголосив ректор.

Представники ЗНУ є учасниками 30 міжнародних проєктів і програм. У 2013-2014 році започаткували три нових – "Humeria" та "Electra" від "Erasmus Mundus" та Програму обміну ім. Мевлани. У червні цього року співробітники Центру трансферу технологій виграли грант від Ради академічних обмінів IREX (США).

Адміністрація колективу вишу активно співпрацює зі Студентською радою. "Відбувається дедалі більша демократизація наших взаємин, ми завжди дослуховуємося до критики на нашу адресу", – зазначив **Микола Олександрович**. З іншого боку, відповідно до Закону України "Про вищу освіту", студентів активніше долучають до вирішення питань, пов'язаних із навчанням, фінансами, прийняттям стратегічних рішень щодо діяльності ВНЗ.

Зросло й фінансування студентського самоврядування. Якщо у 2013 році на його потреби витратили 263 тисячі гривень, у 2014 ця сума склала вже 276 тисяч гривень. Проте велику кількість заходів оплачує університет додатково. Керівництво ЗНУ із розумінням ставиться до проблем молоді, саме тому ректор **Микола Олександрович** дозволив 25% студентів перейти на помісячну оплату за навчання на контрактній основі.

За рахунок власних коштів університет виплатив індексацію заробітної плати, загальна кількість видатків якої склала 500 тисяч гривень. У 2014 році працівникам виплатили 1 мільйон 700 тисяч гривень матеріальної допомоги, а також винагороди за захист дисертацій викладачам (225 тисяч гривень). За успіхи в навчанні заохотили 97 студентів (66 тисяч гривень), 137 студентам виплатили матеріальну допомогу (130 тисяч гривень).

Наприкінці виступу **Микола Олександрович** окреслив стратегічні цілі Запорізького національного університету на наступний навчальний рік, серед яких: імплементація Закону України "Про вищу освіту", удосконалення і збільшення структури ВНЗ, нарощення кадрового потенціалу, активна співпраця з органами студентського самоврядування, подальша модернізація та зміцнення матеріально-технічної бази з використанням новітніх енергоощадних технологій.

Олександра Усенко

БІЗНЕС ОЧИМА ВЧЕНИХ-ЕКОНОМІСТІВ

Науковці економічного факультету під головуванням свого декана, професора **Аллі Череп** взяли участь у Міжнародному конгресі молодих вчених (Болгарія). Організаторами заходу, який зібрав учасників із Польщі, Чехії, Сербії, України та, власне, Болгарії, стали співробітники Університету економіки у м. Катовіце (Польща).

Працювали наші науковці в секції з питань бізнесу та маркетингу. У виступах вони порушили теми підприємництва. Так, **Олександр Коробов**, магістр спеціальності "Фінанси і кредит", презентував тему "Стратегічний аналіз фінансової стійкості підприємства" на прикладі діяльності ПАТ "Запорізький автомобілебудівний завод". Питання бенчмаркінгу на підприємствах машинобудування у м. Кривий Ріг висвітлила у своєму виступі **Катерина Брутян**, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку та менеджменту Криворізького факультету ЗНУ. **Сергій Медвідь**, магістр нашого вишу спеціальності "Фінанси і кредит", розглянув систему оподаткування України, висвітлив її основні особливості, дослідив досвід зарубіжних країн та надав пропозиції з удосконалення цих

процесів. Варто сказати, що це не перший захід такого масштабу, у якому беруть участь молоді науковці-економісти, адже на економічному факультеті активно сприяють розвитку освіти й науки не лише на національному, але й на міжнародному рівнях.

Асоціація адвокатів – партнер ЗНУ

ЗНУ та Всеукраїнська громадська організація "Асоціація адвокатів України" підписали меморандум про співпрацю з метою обміну інформацією та досвідом у галузі адвокатської діяльності, налагодження контактів з українськими ВНЗ, а також задля популяризації адвокатської роботи серед студентської молоді та закладання основ правильної адвокатури.

Підписання документу передбачає створення відповідних структурних підрозділів, проведення спільних правничих заходів, круглих столів, науково-практичних конференцій, стажувань в юридичних кампаніях, досягнення практичної реалізації адвокатури. На зустрічі були присутні президент ВГО "Асоціація адвокатів України" **Олег Чернобай**, керівник відділення ВГО "Асоціація адвокатів України" в Запорізькій області, член Ревізійної комісії ААУ **Маргарита Трипольська**, член запорізького філіалу ВГО "Асоціація адвокатів України" **Андрій Барішніков**, а також представники адміністрації ЗНУ: перший проректор **Олександр Бондар** і декан юридичного факультету **Тетяна Коломоєць**.

Такий меморандум із ЗНУ підписали вперше. Від імені Асоціації адвокатів України на честь майбутнього 25-річного ювілею юридичного факультету ректору ЗНУ **Миколі Фролову**, першому проректору **Олександру Бондарю** та декану юридичного факультету **Тетяні Коломоєць** вручили подяки. Учасники зустрічі відзначили важливість та значущість налагодження взаємних відносин між університетом та Асоціацією адвокатів України.

Олена Переверзева

ПАМ'ЯТЬ

У кожного своя зоря...

У ці сонячно-теплі вересневі дні, коли за вікном пропливає золота запорізька осінь і, скільки сягає зір, в'юняється в блакитній високості незліченні білі нитки, то плавно опускаючись, то знову підіймаючись у прозорих потоках повітря, мала б святкувати свій день народження шанована людина, невтомний дослідник Нижньої Наддніпряни, відданий своїй справі, викладач від Бога, заслужений діяч науки і техніки, член Національної Спілки письменників України, Почесний Голова Запорізького обласного об'єднання "Просвіта" імені Т. Шевченка, Лауреат премій імені Д. Яворницького, П. Чубинського, Я. Новицького, доктор філологічних наук, професор, академік вищої школи, відмінник народної освіти України, завідувач кафедри загальної і слов'янського мовознавства **Віктор Антонович Чабаненко**. 12 вересня йому виповнилося би 77 років, однак до цієї дати не дожив. 9 лютого 2014 року пішов із життя.

Багато років він присвятив ЗНУ, пройшовши шлях від студента до професора. Протягом 1985-1996 років був деканом філологічного факультету. Усе свідоме життя вивчав народну культуру Нижньої Наддніпряни, створив наукову школу "Соціолінгвістична ситуація на Нижній Наддніпряні".

Цією проблемою поєднано кандидатські дисертації, які виконувались під його керівництвом. Він був науковцем і поетом, автором багатьох словників, наукових розвідок, монографій (понад 700 праць), поетичних збірок. Віктор Антонович – автор слів гімну ЗНУ, в якому справедливо стверджується:

*Лине спів над світом величальний,
В Україні зоряна пора!
Запорізький наш національний,
Ти – твердиня розуму й добра!*

У День знань цей гімн лунав, стояла слухала і загадувала Віктора Антоновича... Думаю, що не лише я. І в Україні тривожна пора, й автора гімну немає...

Віктор Антонович відійшов у небуття, але незримо присутній. Він як Вчитель, як взірєць. Був людиною з природним почуттям гідності, людиною правдивого жесту, одухотвореного обличчя, на якому завжди читалось щось значне, глибинне... Справжній науковець, справжній філолог, справжній чоловік, батько, дідусь... – був...

Він залишив по собі добру пам'ять науковими надбаннями в галузі лінгвістики, соціолінгвістики, української діалектології, історії української мови, міжмовних контактів, літературознавства, етнології, краєзнавства, фольклористики. Його дослідження ще довго будуть настільними книгами для

науковців. Йому надзвичайно боліла Доля України. І те, що бачив, знав, на жаль, не додавало снаги і здоров'я.

Надворі осінь... мрійлива й примхлива водночас. Вона то вливаєється дощем, ніби плаче за літом, то посміхається ще теплим сонячним промінням. Таке ж непередбачуване й мінливе, різнобарвне й стрімке людське життя.

Молодші колеги звирятимуть із ним свій ритм і темп життя, будуть учитись цінувати кожну хвилину й раціонально її використовувати, захоплюватимуться його закоханістю в життя, умінням шире радіти й запалювати своєю енергією оточуючих, активною життєвою позицією. Віктор Антонович давав приклад жаги до знань і невтомної роботи над собою, сили в боротьбі з неприємностями, принциповості в роботі. Він жив за категорією Відповідальності як магістральною на своєму доленосному шляху тому, що ця моральна якість багато в чому допомагає продовжити себе в інших людях, зберігаючи зерно істини природним і цілісним. Він гідно проніс свій духовний прапор високих знань і непохитних шукань, прапор добра, честі та справедливості, великих наукових борін і перемог. Кожне його слово, сповите ментально-культурною оболонкою, незламне в пошуках істини.

Віктор Антонович Чабаненко... Приємна й красива інтелігентна постать, яка вже своєю зовнішністю вселяла незвичайну впевненість і надію. Він випромінював надприродну енергію світла – безмежний потенціал знань. У глибині його погляду вбачалися мудрість і могутня сила духу, спроможність і бажання творити Добро.

На жаль, "життя людського строки стислі"... Міг би ще жити, творити, досліджувати, навчати... Але доля розпорядилася інакше. Не віриться, що він уже не зайде ні до кабінету, ні до аудиторії... Нещодавно були випускники, яким уже за сорок. Згадували, говорили, що лекції Віктора Антоновича завжди слухали із захопленням. Викладач не лише давав глибокий матеріал. Його лекції мали великий виховний потенціал. Завдяки спілкуванню з шановним професором упродовж навчання, студенти отримували разом зі знаннями міцну патріотичну позицію.

Віктор Антонович, народившись під небом України, увібравши у свою душу і серце Україну, будував Небо української духовності, а тепер сам став уособленням того Неба, до якого всім нам потрібно тягнутися, щоб не втратити соціальну пам'ять роду, безслідно не розчинитися в глобалізаційних процесах сучасності. Уся робота Віктора

Чабаненко в університеті була освітлена гуманістичними ідеями.

Пам'ятаємо, вшановуємо пам'ять... Згасла зоря земна, загорілась небесна... Світла пам'ять про відомого вченого, Людину, викладача, Вчителя збережеться в серцях усіх, хто знав Віктора Антоновича. У народі говорять, що горе, поділене на двох, півгоря. То чому ж не вшухає біль, не загоюється рана втрати?

*Життя миттєве, ніби мисль,
що раптом
крізь сон, крізь морок мозок
облека.
Не встигла доля глянуть з-під крила,
а вже поставлено фатальну крапку.
(Наталка Нікуліна)*

Тамара Хом'як,
декан філологічного факультету

ДЕКАН – НАВІКИ

Віктор Ткаченко народився 21 вересня 1954 року на Чернігівщині. 1985 року його запросили на роботу до ЗДУ (до того ж, у 1977 році він закінчив наш історичний факультет). Із цього моменту його життя нерозривно було пов'язане з нашим вишем.

Він вніс немало нового і корисного в освітню й наукову діяльність рідного факультету. Так, багатьом випускникам на все життя запамяталися відрядження до Центрального державного історичного архіву. Вчений, як ніхто інший, вмів "інфікувати бацилою наукового пошуку", показати – не завжди зрозумілу для невтаємниченого – романтику роботи з архівними документами.

Він був знавцем фондів не тільки рідного Держархіву, але й його центральних установ у Києві та Москві. У тому ж обласному архіві почувався як удома, досконало знаючи фонди радянського періоду, у чому з ним міг конкурувати хіба що один із його кращих друзів – **Олександр Тедєєв** (нині – директор цієї установи). Колеги Ткаченка з історичного факультету пам'ятають середу як незмінний "архівний" день у житті декана, який зібрав багатотисячний депозитарій матеріалів з історії.

У 1997-2003 роках Віктор Григорович працював проректором із питань гуманітарної освіти та виховання. Ці шість років у реальності вимірюються тисячами життів студентів, багатьом із яких Ткаченко "дав імпульс" до наукових і творчих звершень. Вчасне поселення в гуртожитки, мудрий погляд на окремі, часто комічні, епізоди. У чому їх виміряєш? Очевидно, у якійсь ще невігданій валюті універсальної людської доброти, не інакше.

Із 2006 року Віктор Ткаченко став деканом історичного факультету. А паралельно – відповідальним секретарем приймальної комісії, вченим секретарем спеціалізованої вченої ради по захисту дисертацій на історичному

факультеті. У цей час ліцензував напрям підготовки "Міжнародні відносини". Відтоді студенти могли опанувати фах "Політолога-міжнародника. Перекладача". Розширив він і магістратуру зі спеціальності "Історія". У 2007 році Віктор Ткаченко підвищував кваліфікацію в Центральному інституті післядипломної педагогічної освіти Академії педагогічних наук України. Згідно з наказом МОН України отримав звання "Відмінник освіти". Під науковим керівництвом історика захистили дисертації **Владислав Мороко, Олександр Жиряков, Марина Антошак, Максим Носик**.

Як науковець досліджував проблематику повсякденності 20 – 30-х років ХХ століття. Мав більше 100 наукових публікацій. Був постійним членом спецради із захисту дисертацій. Брав участь у виконанні Всеукраїнського проекту видання Національної книги пам'яті, присвяченої жертвам голодомору 1932-1933 років, та в підготовці довідника "Славетні запоріжці".

Учень професора **Федора Турченка**, представник його наукової школи, Віктор Ткаченко мав тісні наукові контакти з колегами своєї кафедри: **Олександром Ігнатушою, Василем Гвоздиком, Олегом Скворцовим, Тетяною Грушовою**. Багаторічною та міцною була його дружба з **Анатолієм Бойком** і представником дніпропетровської наукової школи професора **Миколи Ковальського**, вихідцем із того ж ДНУ **Юрієм Князьковим**. Віктор Ткаченко був членом правління Запорізького наукового товариства ім. Я. Новицького, заснованого та очолюваного **Анатолієм Бойком**, працював у редколегії всіх серіальних видань, створених під егідою Запорізького відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України – "Джерела з історії Південної України", "Усна історія Степової Украї-

ни". "Забуті щоденники" та "Соціальні рухи на Півдні України" задував разом із **Анатолієм Бойком** та **Володимиром Мільчевим**, а реалізовував особисто, виступаючи упорядником окремих випусків.

За його деканства факультет щорічно проводив міжнародні та всеукраїнські наукові конференції. У жовтні 2012 року Ткаченко особисто відвідав Південний Федеральний університет (Ростов-на-Дону, РФ) й уклав угоду про співпрацю з їхнім історичним факультетом. У рамках цієї угоди у квітні 2013 року провели спільну наукову онлайн-конференцію, присвячену проблемам вищої науки в Україні та в Росії.

...Готувалися збірники наукових праць, тривала робота над "Історією міста Олександрівська/Запоріжжя", було чимало задумів археографічних публікацій, тематичних збірок, наукових відряджень... І тут – те саме 2 січня 2014 року, коли пролунав дзвінок із лікарні із повідомленням про те, що "перестало битися серце". Ми довго не могли повірити, не хочеться вірити й зараз. Очевидно, залишається тільки торувати тією ж дорогою, тим же дороговказом, яким ішов і він.

Із нарису декана історичного факультету **Володимира Мільчева**

ЦЕ ВАРТО ЗНАТИ!

Прийменники "по" та "за" – коли який варто вживати?

Зараз часто зустрічаються не лише в усно-побутовому мовленні, але й у художньо-публіцистичному стилі конструкції на зразок: "**По-моєму**, так не можна чинити". Однак, для української мови більш питомою є інша форма цього твердження: "**На мою думку (на мій погляд, як на мене)**, так не можна чинити".

Але існують словосполучення, де можна вжити лише прийменник "**по**": скажімо, у конструкція, де його використовують на позначення місця руху: "**Він тинявся без діла по вулицях і майданах столиці**"; "**Мені багато доводилось їздити по містах і селах України**". Але неправильно говорити: "**Я живу по вулиці Шевченка**".

Також необхідно звернути увагу, що речення на зразок: "**Він по походженню – українець**", – неправильно побудовано. Неправильною є і часто вживана форма: "**Він за походженням – українець**". Ця граматична конструкція вимагає вживання винятково "з (із)": "**Він із походження (або з роду чи родом) – українець**".

Випадкам вживання прийменника "**за**" варто приділити особливу увагу. Якщо словосполучення "одягнений **за останньою модою**"; "зроблено **за всіма вимогами науки**" правильні, то у фразах: "**Він зробив це за наказом директора**"; "**За бажанням публіки концерт повторено**" допущено стилістичні помилки. Варто говорити: "**з наказу директора**", "**на бажання публіки**".

Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" Міністерства освіти і науки України

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

- викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування – 1,0 ставка;
- викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту – 1,0 ставка;
- викладач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і спорту – 1,0 ставка;
- завідувач кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, професор – 1,0 ставка.

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду завідувача кафедри, професора кафедри повинен мати вчене звання професора або науковий ступінь доктора відповідної галузі наук і стаж науково-педагогічної роботи за профілем кафедри у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше восьми років.

Кандидат на посаду викладача кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше трьох років науково-педагогічного стажу, ступінь магістра за спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, навчальний корпус № 1, загальний відділ (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

- ✍ додаток до анкети на участь у конкурсі,
- ✍ завірений список наукових праць, а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:
- ✍ особовий листок з обліку кадрів,
- ✍ автобіографія,
- ✍ документи про освіту, науковий ступінь і вчене звання.

**За довідками звертатись за телефоном:
228-75-12**

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ

■ Цього літа в Парижі відбувся 28 Міжнародний конгрес із прикладної психології, який зібрав понад 4 000 учасників. ЗНУ представили на ньому доцент **Маріанна Ткалич** та старший викладач **Ольга Ішук** з кафедри практичної психології. Вони працювали на заході разом зі співробітниками лабораторії організаційної психології Інституту психології ім. Г. Костюка НАПН України під керівництвом член-кореспондента НАПН України, доктора пси-

хологічних наук, професора **Людмили Карамушки**. У підсумку наших учених запросили на наступний, 29 Міжнародний конгрес із прикладної психології до Монреалю (Канада). Окрім цього, вони як постійні члени Асоціації психологів особисто познайомилися з її Президентом **Жанелем Гезером**. Із ним науковці провели попередні домовленості про можливість проведення Міжнародного конгресу з організаційної психології в Україні.

■ За підтримки декана факультету **Галини Морошкіної** та завдяки активній співпраці кафедри романської філології з Посольством Франції в Україні цього літа асистент кафедри викладання другої іноземної мови **Марина Трофименко** пройшла стажування для викладачів французької мови в університеті Поля Верлена у м. Мец (Франція). Учені обмінялися професійним досвідом, побували на офіційному прийомі у мерії м. Мец, де мали змогу поспілкуватися із провідними спеціалістами, а ще – відвідали місцеві музеї, театральні вистави тощо

■ Міжнародний молодіжний проект "Єврокемп-2014", що проходив у Німеччині, зібрав молодь із більш ніж 35 країн Європи. Важливим здобутком цього літа стало те, що серед трьох учасників заходу від України були дві студентки факультету іноземної філології ЗНУ – **Марія Василега** (голова міжнародного сектору Студради) та **Ольга Влезько**. Гості проекту – Європейський міністр **Райнер Робру** та Міністр федеральної землі Заксен-Анхальт **Райнер Хасельофа** – порушували тему "Відповідальність Європи за виклики сторіччя". Студентка ЗНУ **Марія Василега** отримала унікальну можливість стати тімером (організатором) "Єврокемпу". Вона спілкувалася з пресою та всіма політичними діячами, які опікувалися проектом.

БЛАГОУСТРІЙ

Активними залишилися темпи діяльності адміністративно-господарських структур на початку осені. Реконструкція фасаду та внутрішніх приміщень 5 корпусу, відремонтована велика зала комбінату громадського харчування та продовження робіт із ремонту 2 та 6 навчальних корпусів стали помітними подіями в благоустрої території та модернізації приміщень Запорізького національного університету.

Біля 5 корпусу відлили нові сходи-ки, ганок вкрили гранітними плитами і встановили сучасні ковані поруччя. Замість асфальтового покриття майданчик виклали плиткою. У фойє третього поверху поклали новий дубовий паркет, а на другому й у коридорі першого, де розміщується економічний факультет, полакували підлогу. За словами коменданта корпусу **Оксани Коваленко**, також зробили косметичний ремонт цих ділянок, зокрема пофарбували стіни в коридорах.

Повномасштабні ремонтні роботи зараз тривають в одному з кабінетів історичного факультету: шпаклювання стін, заміна електропроводки, радіаторів опалення та вікон. За словами заступника декана істафу з виховної роботи **Романа Молдавського**, тут роз-

СУЧАСНИЙ ДИЗАЙН ФАСАДІВ І КОМФОРТ ПРИМІЩЕНЬ

ташують музей радянського побуту. Шпалери на стінах і меблі кімнати створюватимуть специфічну атмосферу того періоду, а на стелажах та вітринах розміщуватимуться експонати часів Радянського Союзу – магнітофони, електроприлади, посуд, іграшки, фарфорові фігурки. Їх студенти історичного факультету почали збирати рік тому.

Також у низці аудиторій корпусу замінили старі чавунні радіатори опалення, встановили сучасні вікна з енергоощадними склопакетами. За підрахунками проректора з АГР **Сергія Кушніра**, відтепер це дозволить суттєво заощаджувати тепло та кошти. Якісно попрацювали бригади й у кабінетах завідувачів кафедр фінансів та кредиту і міжнародної економіки та економічної теорії.

Великий обсяг ремонтних робіт триває на третьому поверсі 2 навчального корпусу (на факультеті іноземної філології): замінили радіатори опалення, встановили енергоощадні вікна та двері. Замінили на нові й вікна всього фасаду 6 навчального корпусу, а біля будівлі продовжили роботи із викладання бруківки замість старого асфальтового покриття.

Що ж до великої зали комбінату громадського харчування "Тетянин день", то роботи з її упорядкування тривали від початку цього року: ремонт стін, стелі, підлоги, заміна систем вентиляції та кондиціонування, опалення та електрики. Зараз тут можна побачити декоративну штукатурку світлих золотавих тонів, біла гіпсокартонна стеля додає залі простору. Під час робіт встановили

нові металопластикові двері, старі вітражні вікна замінили на світлі та енергоощадні. Оновили й меблі, обладнання для лінії роздачі. Як розповіла директор комбінату громадського харчування **Антоніна Шегера**, роботи провели за рахунок ЗНУ. Є плани й на модернізацію приміщень і будівлі комбінату громадського харчування, зокрема його фасаду.

Олена Хлисту

ТРАДИЦІЮ БУДІВЕЛЬНИХ СТУДЗАГОНІВ ВІДНОВЛЕНО

За ініціативи ректора вишу **Миколи Фролова** в Запорізькому національному університеті поновили дещо призабуту останнім часом практику організації студзагонів. Коли на початку літа на порядку денному постало питання реалізації загальноуніверситетських ремонтних проектів, то не випадково об'єктом для новоствореного студентського будзагону стали саме спортивні зали – ігрова та гімнастична – та холи комплексу, адже вісім із дев'яти хлопців вже не перший рік захищають честь ЗНУ з міні-футболу у складі команди "Надія". Звичайно, важливу роль зіграло й заощадження бюджетних коштів і, в той же час, – можливість літнього заробітку для наших студентів. Вони могли проживати в гуртожитку та безкоштовно обідати в ідальні Комбінату громадського харчування "Тетянин день".

За словами директора спортивно-оздоровчого комплексу ЗНУ **Михайла Протаса**, членів будзагону підібрати вдалося завдяки підтримці Студради. Голова її спортивного сектору, п'ятикурсник історичного факультету **Євген Дунда** взяв активну участь у створенні команди та згодом став її бригадиром.

Робота хлопців тривала майже два місяці. А починалося все з підготовки площ до ремонту. Обов'язковим був і детальний інструктаж із питань безпеки праці, медичний огляд. Згодом це дозволило проводити складні висотні роботи під стелею, а йдеться про 10-метрову висоту. Деякі завдання будівельники виконували вперше. Але на побутовому рівні вже багатьма основами вони володіли. Завдяки вмінням, закладеними батьками, практиці в домашніх сільських роботах молоді вдалося майже на професійному рівні

штукатурити, шпаклювати, ґрунтувати, фарбувати тощо. Більше того, коли працівники застеляли гімнастичним ковроліном підлогу, вони спробували себе в ролі швачок, адже 12-метровий настил складався із 3-метрових смуг. Тож хлопці прошивали власноруч кожну з них голками широкого діаметру.

Звичайно, не була б робота настільки злагодженою і без старшого наставника. Ним стала маляр 5 розряду ремонтно-будівельної групи ЗНУ **Катерина Сокол**. Саме під її пильним керівництвом та завдяки професійним порадам модернізовані спортивні зали блищали, як новенькі.

Під час святкування першого вересня Дня знань ректор **Микола Фролов** висловив подяку будзагону за старанну роботу, а також вручив грошову премію студентам-будівельникам: п'ятикурсникам історичного факультету –

Артему Подрізу і **Євгену Дунді**, аспіранту **Григорію Ігнатуші**; із факультету фізичного виховання – третьокурснику **Володимирі Теслі**, четвертокурсникам **Владиславу Дьоміну** та **Максиму Малишу**, другокурснику **Ігорю Бугайчуку**, третьокурснику біологічного факультету **Андрію Петренку** та студенту третього

курсу факультету соціальної педагогіки та психології **Арсену Меркулову**.

Враховуючи позитивний досвід роботи цього року студзагону, його результативність, у Запорізькому національному університеті її планують продовжити й надалі.

Марія Канцелярист

Обласна академічна газета "Запорізький університет"
Засновник і видавець –
колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Провідний редактор: **Марія Канцелярист**
Творчий колектив: **Таміла Тарасенко, Олександра Усенко, Яна Мелінчук, Олена Хлисту, Олена Переверзева, Олена Ярошенко**
Інтернет-версія: **Олена Благодарові**
Фотокореспондент: **Василь Биченко**
Номер підписаний до друку 16.09.2014

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №735-010-пр від 7 червня 2006 року. Виходить двічі на місяць українською мовою. Поширюється безкоштовно. Один друкований аркуш. Наклад 1 000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24,
9 поверх, кабінет №911-2
Телефон: **228-75-32**
e-mail: **znu.gazeta@gmail.com**
Надруковано
в ТОВ "Південноукраїнська
виробнича компанія"